

33 let SLOVENSKEGA EKOLOŠKEGA GIBANJA

ZVEZA EKOLOŠKIH GIBANJ SLOVENIJE - ZEG

Cesta krških žrtev 53, 8270 Krško

GSM: 064 253 580

E-pošta: zogslo20@gmail.com

Spletna stran: <https://bistra.si/gospodarno-in-odgovorno>

www.zeg.si

Matična številka: 1679139

Številka: 92 /24

Datum: 23. 4. 2024

DELO

Uredništvo

Pisma bralcev

pisma@delo.si

TEKST:

V sobotni prilogi Dela 20. 4. 2024 je izšel obširen članek z naslovom **Pot do nizkoogljične družbe**. Čeprav je podpisan ugleden avtor dr. Igor Lengar iz IJŠ, je članek zgolj enostransko oglasno sporočilo zagovornikov jedrskih naložb. To dokazuje selektiven izbor citiranih virov, avtorju neljubi podatki so izpuščeni.

Prikrita oglasna sporočila so del strategije jedrskega marketinga. Hkrati s parlamentarnimi igricami o soglasju jedrskega referenduma se nadaljuje medijsko zavajanje. Investitor projekta GEN d. o. o. je za 192.000 €+DDV izbral izvajalca za komunikacijsko podporo in svetovanje na področju korporativnih odnosov z javnostmi. Poleg tega je naročil zakup oglasnega prostora v medijih (700.000 €+DDV). Referendum bo farsa za milijon evrov.

Zaradi odklonilnega odnosa družbe do jedrske energije je bila sprejeta prepoved gradnje jedrskih elektrarn (*Zakon o prepovedi graditve jedrskih elektrarn v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji Uradni list SFRJ, št. 35/89*), že razveljavljena. Gradnja nove jedrske elektrarne je bila določena leta 2006, *Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih 2007–2023* je uvrstila gradnjo drugega bloka Nuklearne elektrarne Krško v vrednosti 2 milijardi €, plačano iz zasebnih virov. Od takrat dalje vse vlade podpirajo gradnjo nove nuklearke. Sedanji referendum želi zgolj preložiti odgovornost na volivce. Vse je že odločeno, na najbolj nedemokratičen način.

Energija je civilizacija. To so vedela že prastara ljudstva, od tod legenda o Prometeju, ki je Zevsu ukradel ogenj in ga podaril človeštvu. Kdor nadzira energijske

tokove, obvlada družbo. Rivalstvo med razpršenimi obnovljivimi viri energije, ki bi dali moč ljudstvu, in jedrsko energijo, ki daje oblast ozkemu krogu izbrancev, je razumljivo in hkrati grozljivo.

Jedrski industrija izgublja tekmo z obnovljivimi viri energije in se bori kot ranjena zver, da bi bil poraz čim manj boleč. Sedem držav že pokriva svoje potrebe po električni energiji z obnovljivimi viri energije, temu cilju pa sta se že približali tudi dve državi EU (podatki Mednarodne agencije za energijo IEA in Mednarodne agencije za obnovljivo energijo IRENA). Jedrski lobi je močan le še v državah z vojaškimi ambicijami ali v državah z visoko korupcijo.

Avtor povečuje jedrsko elektriko, kot da je to edina pot v nizkoogljično družbo, v blagostanje in napredek. Pri tem ne omeni nerešljivih radioaktivnih odpadkov (ki jih jedrski zagovorniki imenujejo »dragocena dediščina zanamcem«) niti velikanskih stroškov jedrske tehnologije. Težave obnovljivih virov energije napihuje do skrajnosti, težave jedrske energije pa banalizira. Kako pa so združljivi obnovljivi viri energije z jedrsko? Tako, da ob viških energije izklaplajo najcenejše, obnovljive vire energije, jedrska je privilegirana.

Kje je meja med vojaško in civilno rabo jedrske energije? »Brez civilne jedrske industrije ni vojaške in brez vojaške jedrske industrije ni civilne!« je poudaril francoski predsednik Macron. Mar naj Slovenija zaradi jedrskih zagovornikov financira svetovno jedrsko vojaško industrijo?

Z vsem spoštovanjem do avtorja pripominjamo, da zgolj ozki, jedrski pogledi na elektroenergetsko oskrbo niso primerni. Podnebne krize ne smemo nadomestiti s krizo jedrskih odpadkov, kamor nas pehajo jedrski privrženci. Prava pot je učinkovita raba in zmanjšanje rabe energije, pridobivanje energije iz vseh razpoložljivih obnovljivih virov in hranjenje/pretvorba viškov energije. Obnovljivi viri energije brez fosilne in jedrske. Cenejše, zanesljivejše, prijaznejše.

Karel Lipič, predsednik
Zveza ekoloških gibanj Slovenije-ZEG